

въ смисълъ на областъ, или властъ царска, болярска, църковна, или на частни лица върху извѣстна частъ отъ държавната територия или недвижимитѣ имъ имоти въ цѣлость<sup>126</sup>. Послѣдното значение се е запазило и до сега въ нѣкои български диалекти. Въ западна България *държава* значи: цѣлокупниятъ недвижимъ имотъ, който нѣкой притежава и владѣе<sup>127</sup>. Въ втория периодъ на историята на българското държавно право, споредъ нашето разпрѣдѣление, думата *държава* започва вече да се употрѣбява и въ сегашното си литературно значение<sup>128</sup>.

<sup>126</sup> Мариновъ Д. Градиво, Мсб. XVII, часть II, 5.

„ Новаковић Ст. Глас, I, 27.

„ Геровъ Н. Рѣчникъ 1) Владение, държава 2) мера на село  
3) всичкий недвижимъ имотъ на едного, чифликъ, мушіа, имѣніе.

<sup>128</sup> Гласник, XXV, 284. „Не многу же врѣмени, мимошѣдшоу вънѣгда благоволи Богъ обновити бългърскоу дръжавоу“.

„ Рилски хрисовулъ 77 по всѣи дръжавѣ и области цртва моего.“

„ Законикъ Ст. Душана чл. 39. „Властеле и властеличиѣи, иже се обретају у државе царства ми, Србље и Грци, што јест кому дало царство ми у баштину и у хрисоволи и држе до сијега-зи сабора, баштине да су тврде“.

„ Зограф хрисовулъ 28, въ дръжавѣ Гръчестѣ и на Стримонѣ село зѡвомѣ Хантакъ.

*Забѣлъжка.* Относително българскитѣ хрисовули ние си служимъ съ изданието на Н. Срезневски. Арабскитѣ цифри означаватъ стиховетѣ.